

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.576/2022/8.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró

Dr. Horváth Tamás bíró

A felperes: Név1
(cím1)

A felperes képviselője: Hauser Ügyvédi Iroda

ügyintéző: Dr. Hauser Edit ügyvéd

(cím2)

Bittera, Kohlrusz és Tóth Ügyvédi Iroda

ügyintéző: Dr. Kohlrusz Milán

(cím3)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatal
(cím4)

Az alperes képviselője: Dr. Cziráky Gábor kamarai jogtanácsos

A per tárgya: rendeltetésmódosítási engedély iránti kérelem tárgyában indult
közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Fővárosi Törvényszék 2022. április 26.
napján kelt 111.K.706.996/2021/11. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 111.K.706.996/2021/11. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét 68.580 (hatvannyolcezer-ötszáznyolcvan) forintban, az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének összegét 36.000 (harminchatezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2020. augusztus 13-án rendeltetésmódosítási engedély iránti kérelmet terjesztett elő az ÉTDR-ben a Hely1, szám1 hrsz-ú Név2 megnevezésű 3342602 m² területű és a Hely2 680203,00 m², a Hely3 a meglévő T2 terminálhoz kapcsolódó Pier 1 utasterminál épületben tervezett építési átalakításokkal összefüggésben. A tervezett átalakítások szerint a felperes a már meglévő három üzlet alapterületét (Név3 üzlet 155 m², Név4 94,02 m² Név5 150,09 m²) a közlekedőfolyosó mellett, az utasok kiszolgálása érdekében megnövelné. Az átalakítást követően Név5 alapterülete 220 m², a Név4 üzlet 133 m², Név3 üzlet 155 m², azaz összesen 508 m² lenne.

[2] A tárgyi beruházást a Kormány a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazása alapján a Hely3 fejlesztésére irányuló beruházások megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 181/2016. (VII.1.) Korm. rendelet 1. §-ban foglaltak szerint nemzetgazdasági szempontból kiemelt ügyé nyilvánította.

[3] A közigazgatási eljárásban az alperes - a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 3/2020. (II.28.) MvM utasítás 24. § (1) és (2) bekezdései, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 57/C. § (1) bekezdése, a 400 m² -nél nagyobb bruttó alapterületű kereskedelmi építményekre vonatkozó előzetes szakhatósági állásfoglalás kiadása iránti kérelem tartalmi követelményeinek, az eljárásban közreműködő Bizottság működésének

egyeb szabályairól szóló 5/2015. (I.29.) Korm.rendelet (a továbbiakban:5/2015. Korm.rendelet) 2. § (1) bekezdése, valamint a rendeltetésmódosítási eljárás során alkalmazandó részletes szabályokról szóló 143/2018. (VIII.13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 143/2018. Korm.rendelet) 4. § (1) bekezdése alapján - megkereste a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatalt és kérte a kereskedelmi építménynek a létesítés helye szerinti településre és vonzáskörzetére gyakorolt környezeti, közlekedési és településrendezési hatásaival összefüggő szakkérdésre vonatkozó nyilatkozatának megküldését.

[4] A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal a 2020. szeptember 21-én kelt HB/11-HAT/02894-4/2020. számú véleményében megállapította, hogy az Étv. 57/C. § (3) bekezdésére figyelemmel a kereskedelmi létesítmény olyan hátrányos következményeket okoz, amelyek aránytalanul meghaladják a kereskedelmi építmény létesítésétől várható előnyöket, a tervezett kereskedelmi építménynek a létesítés helye szerinti településre és annak vonzáskörzetére gyakorolt környezeti, infrastrukturális, településrendezési, valamint településfejlesztési közvetlen és közvetett hatása összességében nem kedvező. A becsatolt dokumentumok és az Étv. 57/D. § (1) bekezdése alapján beszerzett bizottsági véleménye alapján – mely szerint a beruházás társadalmi, gazdasági, kereskedelmi szempontú szükségessége nem áll fenn – rögzítette, hogy a kérelemben megjelölt kereskedelmi építmény működésének hátrányos következményei a létesítéstől várható előnyöket aránytalanul meghaladják.

[5] Az alperes a 2021. december 11-én meghozott BP/2603/00935-3/2021. számú határozatában a felperes rendeltetésmódosítási engedély iránti kérelmet elutasította.

[6] Indokolásában kiemelte, hogy az Étv. 57/C. § (1) bekezdés utolsó mondatában foglaltak alapján a szakkérdésben született nyilatkozattól az építésügyi hatósági engedélyezés során hozott döntésben nem lehet eltérni. Mindezekre tekintettel az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. Korm.rendelet 11/A. § (3) bekezdése és a 143/2018. Korm.rendelet, valamint a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal szakkérdésben tett nyilatkozata alapján döntött a kérelem tárgyában.

A kereseti kérelem

[7] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását, és a rendeltetésmódosítás iránti kérelmének helyt adást, másodlagosan a határozat megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte. Állította, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal eljárása jogszabálysértő volt és részletes érvelés mentén vitatta – a Bizottság véleményére kiterjedően - annak szakkérdésben tett nyilatkozatát (keresetlevél II. és III. pontja).

Az elsőfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. Indokai szerint az Étv. 57/C. § (1) bekezdésének és az 57/F. § alkalmazásában az önálló rendeltetési egységeknek minősülő tervezett üzleteket önállóan kell

számításba venni az Étv. 57/C. § alkalmazásában, így nem teljesült a hivatkozott jogszabályi rendelkezések azon feltétele, hogy az átalakítással, bővítéssel az egyes kereskedelmi egységek alapterülete a bruttó 400 m²-t meghaladja. Következésképpen az alperesnek az 57/C. és 57/F. §-ában meghatározott rendeltetismódosítási eljárást sem kellett lefolytatnia, és ennek keretében a Hajdú-Bihar-Megyei-Kormányhivatal megkeresése és a Bizottság véleményének beszerzése is indokolatlan volt. Minderre tekintettel a Hajdú-Bihar-Megyei Kormányhivatal eljárása kapcsán hivatkozott jogszabálysértéseket érdemben nem vizsgálta. Rámutatott továbbá arra, hogy ugyanezen okból kifolyólag a Hajdú-Bihar-Megyei Kormányhivatal perbeállítása sem volt szükséges.

[9] A megismételt eljárásra vonatkozóan előírta, hogy az alperesnek –az ítéletben kifejtettekre figyelemmel- ismét döntenie kell a felperes kérelme tárgyában.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[10] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az ügyben eljáró bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását; másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte.

[11] Állította, hogy az elsőfokú ítélet sérti a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 25. § (2) bekezdését, a Kp. 78. § (2) bekezdését, valamint az Étv. 57/B.-F. §-ait.

[12] Leszögezte, hogy az Étv. 57/F. § (2) bekezdés alapján a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal megkeresése és a Bizottság véleményének beszerzése elengedhetetlen volt, és az abban foglaltakon alapul a határozata. A határozatot a felperes a Hajdú-Bihar-Megyei Kormányhivatal és azon keresztül a Bizottság jogszabálysértő eljárására hivatkozással támadta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság akkor járt volna el jogszerűen, ha a Kp. 25. § (2) bekezdése alapján perbe állította volna a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatalt és felhívja nyilatkozáttételre a véleménnyel kapcsolatos kereseti vitatásokra tekintettel.

[13] Álláspontja szerint az ügy érdemét illetően elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy nem teljesült az Étv. 57/C.§ (1) bekezdésének azon feltétele, hogy a perbeli ingatlanok átalakításával, bővítésével az egyes kereskedelmi egységek alapterülete meghaladja a 400 m²-t, tekintettel arra, hogy a tervezett kereskedelmi egységek a kereskedelmi rendeltetésre önállóan –a repülőtér nyújtotta szolgáltatások nélkül- nem alkalmasak.

[14] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását indítványozta.

[15] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az Étv. 57/C. § (1) bekezdésének és az 57/F. § (1) bekezdésének azon feltétele, hogy az átalakítással, bővítéssel az egyes kereskedelmi egységek bruttó alapterülete a bruttó 400 négyzetmétert meghaladja nem teljesült, ezért az Étv. 57/C. § és az 57/F. § alkalmazásának az ügyben nem volt helye.

[16] Nézete szerint az elsőfokú bíróság jogszerűen járt el, amikor a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal perbeállítást mellőzte. A mellőzés alapjaként helyesen jelölte meg, hogy az alperesnek az Étv. 57/C. §-ában és 57/F. §-ában meghatározott rendeltetismódosítási eljárást sem kellett volna lefolytatnia, és ennek keretében a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal megkeresése indokolatlan volt.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[18] A Kúria a jogerős ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során az ügy érdemére kiható és a felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható eljárási jogszabálysértést követett el.

[19] A Kp. 19. § (4) bekezdése szerint több alperes együtt is perelhető, ha a közigazgatási tevékenységet együtt valósították meg, így különösen, ha az egyik közigazgatási tevékenysége a másinak a keresetlevélben vitatott közigazgatási tevékenységén alapul, vagy megvalósításukra ugyanabban a megelőző eljárásban került sor.

[20] A Kp. 25. § (2) bekezdése alapján, ha a bíróság azt állapítja meg, hogy a pert további közigazgatási szerv ellen is meg kellett volna indítani, e közigazgatási szervet a keresetlevél közlésével perbe állítja.

[21] Az 5/2015. Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése értelmében az építésügyi hatóság az Étv. 57/C. § (1) bekezdésben foglalt esetben szakkérdés vizsgálata céljából megkeresi a Hajdú-Bihar-Megyei Kormányhivatal vezetőjét.

[22] Az Étv. 57/C. § (1) bekezdés alapján az építési engedélyhez kötött építési tevékenységgel megvalósuló, 400 m²-nél nagyobb bruttó alapterületű kereskedelmi építmény építésének, átalakításának, valamint a 400 m²-t meghaladó bruttó alapterületre való bővítésének építésügyi hatósági engedélyezési eljárásában az országos illetékességgel eljáró Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal vezetője (a továbbiakban: Kormányhivatal) - amennyiben annak törvényi és kormányrendeleti feltételei fennállnak - szakkérdésben nyilatkozik. A szakkérdésben született nyilatkozattól az építésügyi hatósági engedélyezési eljárás során hozott döntésben nem lehet eltérni.

[23] Az Étv. 57/F. § (2) bekezdése kimondja, hogy a rendeltetésmódosítási hatóság engedélye iránti eljárásban a Kormányhivatal szakkérdésben nyilatkozik. A nyilatkozat kialakítása során az 57/C. és 57/D. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

[24] A Kúria a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy az alperesi határozat a Hajdú-Bihar-megyei Kormányhivatalnak - a Bizottság véleményét is tartalmazó - szakkérdésben tett nyilatkozatában foglaltakon alapul, azaz a felperes kérelme tárgyában lényegében osztott döntés született.

[25] Az Étv. 57/C. § (1) bekezdés utolsó mondata kimondja, hogy a szakkérdésben hozott nyilatkozattól az építésügyi hatósági engedélyezési eljárás során hozott döntésben nem lehet eltérni. Ebből következően, még ha az Étv. nem is nevesíti szakhatóságként a szakkérdésben megkeresett Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivalt, de mivel kimondja, hogy annak a szakkérdésben tett nyilatkozatától nem lehet eltérni, a szakkérdésben tett nyilatkozatnak valójában ugyanolyan kötőereje van, mint a szakhatósági állásfoglalásnak.

[26] A Kp. 19. § (3) bekezdése azt kifejezetten lehetővé teszi, hogy a közigazgatási pert a hatóság és szakhatóság ellen, mint alperesi pertársak ellen együttesen indítsák meg. A felperes a keresetében vitatta ugyan a szakkérdésben tett nyilatkozatot, azonban a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatallal szemben a pert nem indította meg a pert.

[27] Ilyen esetben a bíróság számára a Kp. 25. § (2) bekezdésből az következik, hogy az ő kompetenciájába tartozik annak eldöntése a keresetlevélben foglaltak alapján, hogy a jogvita a szakkérdésben nyilatkozatot adó közigazgatási szerv perben állása nélkül elbírálható-e. Mivel a felperes a keresetében kifejezetten vitatta a szakkérdésben tett nyilatkozatot, ezért az elsőfokú bíróság köteles lett volna a keresetlevél közlésével a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatalt perbe állítani.

[28] A perbeállítás szükségessége nem függhet a bíróság érdemi döntésétől. A bíróság feladata a hatékony jogvédelem keretében, hogy mindazon közigazgatási szervek és személyek elfoglalják eljárásjogi pozíciójukat a perben, akiknek a részvétele nélkül a per nem bírálható el.

[29] A fentiekre tekintettel a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontját alkalmazva a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[30] Az új eljárás során az elsőfokú bíróságnak a Hajdú-Bihar-Megyei Kormányhivatalt a Kp. 25. § (2) bekezdése alapján perbe kell állítania és nyilatkoztatnia kell a szakkérdésben tett nyilatkozatát érintő kereseti kifogásokra, majd ezt követően kerül abba a helyzetbe, hogy a keresetről érdemben döntsön.

A döntés elvi tartalma

[31] *Nem mellőzhető a rendeltetésmódosítási engedélyezési eljárásban szakkérdésben nyilatkozatot tevő hatóság perbe állítása, ha az alperes határozata a szakkérdésben tett kötelező nyilatkozaton alapul, és a felperes a szakkérdésben tett nyilatkozat tartalmát vitatja.*

Záró rész

[32] A felülvizsgálati eljárásban felmerült költség megállapítása a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp.110. § (3) bekezdésén alapul. A Kúria a felülvizsgálati perköltség összegét - felszámítás hiányában - a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben foglaltakra is figyelemmel mérlegeléssel – a felperesi és az alperesi jogi képviselői által elvégzett munkát és annak színvonalát alapul véve – állapította meg.

[33] A Kúria végzésével szembeni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[34] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a felek kérelmére, a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

D. Vitál-Eigner Beáta sk.
a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.
bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.
bíró

Dr. Horváth Tamás sk.
bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő